

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

ANTONÍN LHOTA **(* 1812 – † 1905)**

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí: 1873–1902

Značka fondu: 112

Číslo evidenčního listu NAD: 73

Evidenční číslo inventáře: 181

Zpracovala: Lucie Večerníková

Místo: Praha 2019

Antonín Lhota (1812–1905)

Antonín Lhota se narodil 3. ledna 1812 v Kutné Hoře. Vystudoval pražskou Akademii výtvarných umění. Jeho učiteli byli František Kristian Waldherr a František Xaver Tkadlík. Po studijním pobytu v Mnichově a Vídní se roku 1844 vrátil do Prahy na Akademii, kde deset let působil jako korektor. Poté uskutečnil další několikaletou cestu po Evropě (Itálie, Německo, Vídeň, účast na Mezinárodní výstavě v Paříži). V roce 1867 se stal profesorem Akademie a po smrti Jana Swertse i jejím ředitelem (později rektorem). Učitelskou činnost vykonával do svých 75 let.

Hlavním tématem Lhotových obrazů je historie – světská i církevní, především česká. Na počátku 40. let 19. století byl společně s J. V. Hellichem a K. Javůrkem jedním ze zakladatelů české historické malby. K jeho významným dílům patří např. Uložení Krista do hrobu, Libušino vidění, Obrácení na víru pohanských Prušanů skrze Přemysla Otakara II., Václav IV. v žaláři, Smrt sv. Václava, Mikuláš Koperník, Kristina – královna švédská nebo Poslední soud ve Svatovítském chrámu. Ještě jako sedmdesátiletý maloval nástěnné obrazy v domě slepců na Malé Straně.

Vedle vlastních děl má Lhota velké zásluhy jako pedagog. Na AVU působil zhruba 30 let (1844-1853 a 1867-1887) a za tu dobu vychoval celou generaci umělců. K jeho žákům patřili Václav Brožík, František Ženíšek, Mikoláš Aleš, Emanuel Krescenc Liška, Bohumír Roubalík, Jakub Schikaneder, Maxmilián Pirner, ale i sochaři František Hergesel nebo Josef Václav Myslbek, a mnozí další. Od roku 1872 byl rovněž zkušebním komisařem pro učitelské kandidáty ruční kresby na českých (a zčásti i moravských) středních školách.

V roce 1902, kdy oslavil 90. narozeniny, byl nejstarším českým malířem. Jeho umělecký přístup byl v té době už poněkud zastaralý – dějiny pro něj byly jen zásobou malebných motivů. Důraz kladl na úpravnost, vzhlednost a rozestavení osob, ale zcela opomíjel psychologii. Výjevy mají slavnostní ráz – postavy jakoby dopředu věděly, v jak důležité dějinné chvíli se nacházejí. Tvorba Lhotových žáků dospěla výše, a příliš se té jeho nepodobá. I to mu ale slouží ke cti, když opravoval chyby, ale nesměroval, nechal talent mladších umělců rozvíjet vlastní cestou. Pomohl tak položit základy bohaté umělecké tvorby na konci 19. století.

Literatura

Blažičková Horová Naděžda, Umění devatenáctého století, Praha, Národní galerie v Praze 2002
Nový slovník československých výtvarných umělců (II. díl; L-Ž), Ostrava 1993
Nová encyklopedie českého výtvarného umění (A-M), Praha 1995

Vývoj a dějiny archivního fondu

Fond Antonína Lhoty byl zakoupen od Petra Mandy v roce 1989, fotografie byly převedeny z oddělení Dokumentace NG.

Archivní charakteristika fondu

Archivní fond Antonína Lhoty obsahuje pouze několik jednotlivin, především výpravných gratulací. Ty jsou dokladem společenského života českých malířů konce 19. století, pramenem k dějinám AVU a taktéž ukázkami ornamentálních a kaligrafických prací M. Alše, E. Hercíka a snad F. Ženíška. Nejvýznamnější je Alšův dopis z roku 1883 a soubor fotografií členů Spolku sv. Lukáše z roku 1902.

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky. Fond zpracovala Lucie Večerníková roku 2018. Je uložen pod přírůstkovými čísly AA 3071, AA 3965 a AA 4236.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/ll	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Korespondence přijatá					
1	Absolventi AVU Praha, 20. 7. 1873	1 kus	1873	3071	24/06
2	Bušek Karel [1882] (báseň v deskách k narozeninám)	1 kus	[1882]	3071	24/06
3	Jednota umělců výtvarných Praha, 2. 1. 1902	1 kus	1902	3071	24/06
4	Kroupa Václav b. m., b. d. (něm.)	2 ll	b. d.	3965	24/06
5	Spolek sv. Lukáše v Praze [1902] (v deskách, přiloženy fotografie: Ottokar Mensi, Alois Kirnig, Viktor Barvitijs, Bedřich Müntzberger, Jaromír Kaura, Eduard Ritter Daubek, Karel V. Mašek, Alexander Jakesch, Václav Jansa, Sigmund Rudl, Antonín Gareis, Karl Bachmann, J. V. Novák, Antonín Krisan, Gustav Miksch, Jan Heřman)	1 kus	[1902]	3071	24/06
6	Soubor blahopřání od českých umělců (malované přání v deskách s podpisy umělců) Praha, 2. 1. 1902	1 kus	1902	3071	24/06
7	Soubor blahopřání od žáků Antonína Lhoty (malované přání v deskách s podpisy umělců a básní Jaroslava Vrchlického) Praha, 23. 4. 1882	1 kus	1882	3071	24/06
Fotografie					
8	Fotografie portrétu Antonína Lhoty (kresba)	1 kus	b. d.	4236	24/06
9	Fotografie profesorského sboru AVU a dalších umělců	1 kus	b. d.	3071	24/06
10	Fotografie díla	1 kus	b. d.	4236	24/06

Tiráž

Antonín Lhota (1812–1905), soupis osobního fondu

časový rozsah fondu: 1873–1902

počet evidenčních jednotek: velké formáty

počet inventárních čísel: 10

rozsah v bm: 0,06 m

stav ke dni: 3. 12. 2018

jméno zpracovatele: Lucie Večerníková

číslo evidenčního listu NAD: 73

číslo evidenční pomůcky: 181

počet stran: 5

schválil dne: 30. 4. 2019 Mgr. Tomáš Hylmar

č. j.: 53/2019 - ANG